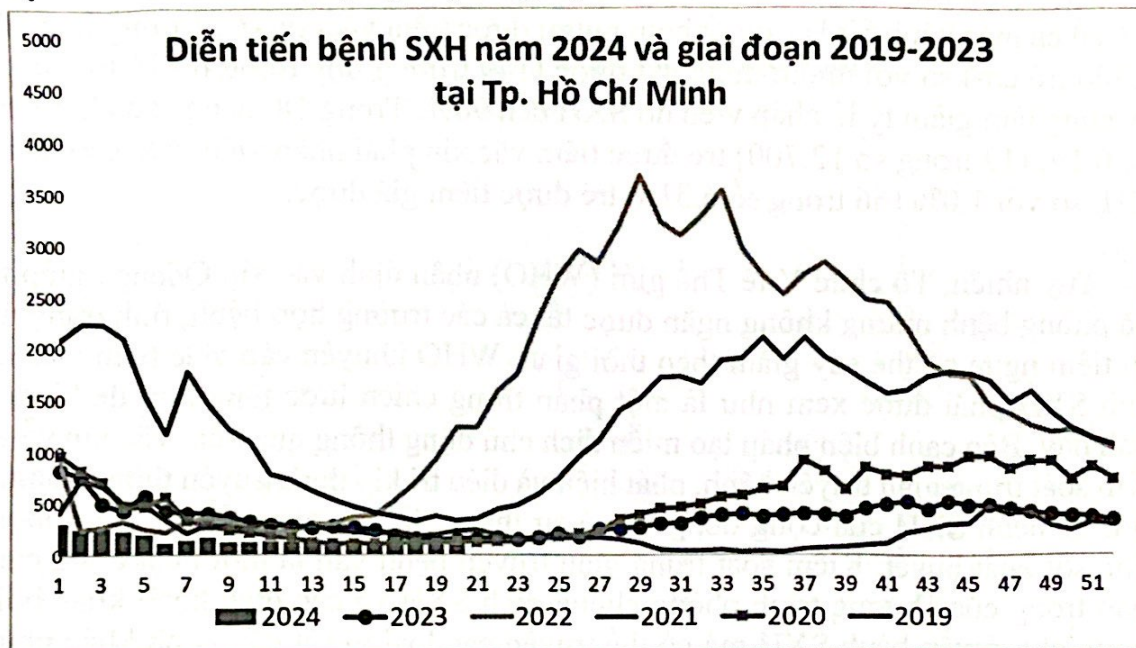

BÀI TUYÊN TRUYỀN

Chủ động phòng bệnh sốt xuất huyết khi mùa mưa đến

Vắc-xin chỉ là một phần của chiến lược tổng hợp kiểm soát bệnh sốt xuất huyết, Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) khuyến cáo vẫn cần phải kiểm soát tốt trung gian truyền bệnh để tối ưu hóa hiệu quả phòng bệnh.

Biểu đồ: Diễn tiến bệnh sốt xuất huyết năm 2024 và giai đoạn 2019 - 2023 tại Thành phố Hồ Chí Minh

Bệnh sốt xuất huyết (SXH) gây ảnh hưởng lớn đến sức khỏe người dân và áp lực cho hệ thống y tế. Tại Thành phố Hồ Chí Minh, theo thống kê của Trung tâm Kiểm soát bệnh tật Thành phố, từ năm 2016 đến năm 2023, tổng số ca mắc bệnh SXH trên địa bàn Thành phố là 309.966 và có 75 trường hợp tử vong. Năm 2022 xảy ra dịch SXH lớn tại khu vực phía Nam, trong đó tại Thành phố Hồ Chí Minh ghi nhận có tới 81.884 trường hợp mắc SXH với 29 ca tử vong.

Tính từ đầu năm đến ngày 19/5/2024, Thành phố Hồ Chí Minh ghi nhận 3251 ca mắc SXH (giảm 56% so với cùng kỳ năm 2023 là 7446 ca). Tuy nhiên, khi mùa mưa bắt đầu, dự báo số mắc có xu hướng gia tăng từ tháng 5 đến tháng 11, công tác chủ động triển khai các biện pháp phòng chống SXH ngay từ đầu mùa dịch là rất quan trọng.

Tạo miễn dịch chủ động bằng vắc-xin là một biện pháp hữu hiệu giúp phòng ngừa nguy cơ mắc bệnh, giảm gánh nặng do bệnh tật gây ra. Mới đây, Bộ Y tế đã chính thức cấp phép lưu hành vắc xin Qdenga do Tập đoàn Dược phẩm Takeda sản xuất để phòng ngừa bệnh sốt xuất huyết. Đây là vắc xin SXH đầu tiên được phê duyệt tại Việt Nam. Dự kiến vắc xin này sẽ có tại một số trung tâm tiêm chủng trong nước từ tháng 9-2024. Vắc xin này

đã được cấp phép sử dụng tại hơn 30 quốc gia bao gồm Liên minh châu Âu (EU), vương quốc Anh, Argentina và các quốc gia đang bùng dịch SXH gần đây như Indonesia, Brazil và Thái Lan.

Theo Cơ quan quản lý dược phẩm Châu Âu EMA (European Medicines Agency), vắc-xin Qdenga đã được chứng minh có hiệu quả trong việc ngăn ngừa bệnh SXH ở trẻ em và thanh thiếu niên trong 12 tháng sau mũi tiêm thứ hai. Trong nghiên cứu thực hiện tại 8 quốc gia ở Châu Mỹ Latinh và khu vực Châu Á Thái Bình Dương, khoảng 20.000 trẻ em từ 4 đến 16 tuổi đã được tiêm Qdenga hoặc giả dược. Kết quả so sánh cho thấy có giảm 80% số ca mắc bệnh SXH trong nhóm người được tiêm vắc-xin (61 trường hợp bệnh trong 12.700 trẻ em) so với nhóm dùng giả dược (149 trường hợp trong 6.316 trẻ em). Vắc-xin này cũng làm giảm tỷ lệ nhập viện do SXH đến 90%. Trong 18 tháng sau khi tiêm mũi thứ hai, 0,1% (13 trong số 12.700) trẻ được tiêm vắc xin phải nhập viện vì xác nhận mắc bệnh SXH, so với 1,0% (66 trong số 6.316) trẻ được tiêm giả dược.

Tuy nhiên, Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) nhận định vắc xin Qdenga giúp tăng hiệu quả phòng bệnh nhưng không ngăn được tất cả các trường hợp bệnh, tình trạng miễn dịch sau tiêm ngừa có thể suy giảm theo thời gian. WHO khuyến cáo việc tiêm vắc xin phòng bệnh SXH phải được xem như là một phần trong chiến lược tổng hợp để kiểm soát căn bệnh này. Bên cạnh biện pháp tạo miễn dịch chủ động thông qua tiêm vắc xin vẫn cần phải kiểm soát trung gian truyền bệnh, phát hiện và điều trị kịp thời, truyền thông nâng cao nhận thức về bệnh SXH của cộng đồng và có sự tham gia của cộng đồng trong phòng chống bệnh sốt xuất huyết. Kiểm soát trung gian truyền bệnh vẫn là một hoạt động cần thiết và quan trọng của chương trình phòng chống dịch SXH và các dịch bệnh khác bởi vì muỗi không chỉ truyền bệnh SXH mà có thể truyền các loại vi rút gây bệnh khác như bệnh do virus zika, bệnh chikungunya, viêm não...

Mùa mưa đã bắt đầu tại khu vực phía nam, muỗi vẫn sẽ phát triển mạnh và bệnh SXH lại gia tăng. Sở Y tế TP. HCM kêu gọi mỗi người dân cần chủ động thực hiện các biện pháp phòng bệnh SXH ngay từ thời điểm này để ngăn chặn dịch bùng phát, trong đó chú ý các hoạt động sau:

- **Ngăn không cho muỗi đẻ trứng bằng cách:** đậy kín các vật dụng dự trữ nước sinh hoạt, thu gom các đồ vật có thể ứ đọng nước trong và xung quanh nhà, loại bỏ các vật phế thải có thể đọng nước.

- **Ngăn không cho muỗi chích bằng cách:** Ngủ màn kể cả ban ngày, mặc quần áo dài tay, dùng bình xịt muỗi, hương muỗi, kem xua muỗi, vợt điện muỗi...

- Khi bị sốt đến ngay cơ sở y tế để được khám và tư vấn điều trị, không tự ý điều trị tại nhà.

- Tích cực phối hợp với ngành y tế trong các chiến dịch diệt lăng quăng và các đợt phun hóa chất phòng, chống dịch.

- Khi phát hiện địa điểm có nguy cơ phát sinh lăng quăng gây bệnh sốt xuất huyết, người dân hãy nhanh chóng phản ánh địa chỉ cụ thể lên ứng dụng “Y tế trực tuyến” để được xử lý.

Nguồn SỞ Y TẾ TP.HCM

Ban giám hiệu duyệt

Dương Thị Lan